

2024-04-12
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: NAF-2024-47

Remiss – Utkast till lagrådsremiss Skärpta krav i sfi *Synpunkter till kommunstyrelsen över remiss*

Förslag till beslut

1. Nämnden för arbete och försörjning överlämnar synpunkter över remissen *Utkast till lagrådsremiss Skärpta krav i sfi* till kommunstyrelsen i enlighet med bilaga till tjänsteskrivelse daterad den 12 april 2024.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslaget i avsnitt 6.4 i utkastet till lagrådsremiss. Förslaget innebär att rätten till kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) ska gälla i tre år med möjlighet till förlängning, om det finns särskilda skäl, med högst sex månader i taget. Den totala tiden för förlängning ska dock inte få överstiga tre år.

Nämnden för arbete och försörjning instämmer i regeringens bedömning att i och med att utbildningen blir sammanhållen, koncentrerad och kontinuerlig är det troligt att eleverna i lägre grad avbryter utbildningen.

Regeringen vill även ha synpunkter på förslaget i avsnitt 8 i utkastet till lagrådsremiss. Förslaget innebär att ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 januari 2025. För den som har tagits emot till sfi före ikraftträdandet ska rätten att delta i utbildningen gälla till och med 2027 med samma möjligheter till förlängning som för den som har tagits emot till sfi för första gången efter ikraftträdandet. Huvudmannen ska dock kunna förlänga tidsfristen med sex månader i taget under högst tre år om eleven har särskilda skäl.

Nämnden instämmer vidare med regeringen i att införandet kan träda i kraft den 1 januari 2025 och att den som har tagits emot till sfi före den 1 januari 2025 ska rätten att delta i utbildningen gälla till och med den 31 december 2027. Nämnden anser att det är tillräcklig framförhållning för att kunna börja tillämpa dessa föreslagna ändringar och att det som föreslås är en tydlig tidplan för de elever som redan är i pågående studier. Förlängning av studierna ger de elever som har särskilda skäl möjlighet att slutföra sina studier.

Ärendet

Ärendets beredning

Nacka kommun har fått *Utkast till lagrådsremiss för Skärpta krav i sfi* på remiss. Synpunkter på remissen ska vara Utbildningsdepartementet tillhanda senast den 24 maj 2024.

Nämnden för arbete och försörjning har tilldelats ärendet för synpunkter och utbildningsenheten har berett ärendet. Nämndens beslut kräver omedelbar justering för att kunna behandlas i kommunstyrelsen den 6 maj. Kommunstyrelsens arbetsutskott kommer informeras om ärendet vid sammanträdet den 23 april.

Remissens förslag under punkterna 6.4 och 8

Punkt 6.4 Rätten till sfi ska gälla i tre år

Regeringen föreslår att rätten att delta i sfi ska begränsas till att gälla i tre år från den tidpunkt då personen för första gången togs emot till utbildningen. Huvudmannen ska kunna besluta om att förlänga den tid som personen har rätt att delta i utbildningen, om tidsperioden inte har löpt ut och om personen med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl. Ett sådant beslut ska få fattas för högst sex månader åt gången. Den totala tiden för förlängning ska inte få överstiga tre år.

Även om tidsfristen fortfarande löper ska huvudmannen få besluta att utbildningen ska upphöra för en elev, om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller av annan anledning inte gör tillfredsställande framsteg. Den vars utbildning i sfi har upphört enligt beslut av huvudmannen eller som frivilligt har avbrutit utbildningen, ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det och det kan ske inom ramen för de tidsfrister som anges ovan.

Punkt 8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 januari 2025. De nya bestämmelserna om bedömning av en elevs kunskaper, innehållet i den individuella studieplanen, rätten att delta i utbildningen i en annan kommun än hemkommunen, överlämning av studieplanen vid övergång till en annan huvudman, tidsgränserna för utbildningen och interkommunal ersättning ska tillämpas första gången för den som tas emot till sfi för första gången efter den 31 december 2024.

För den som har tagits emot till sfi före den 1 januari 2025 ska rätten att delta i utbildningen gälla till och med den 31 december 2027. Huvudmannen ska besluta om att förlänga den tid som personen har rätt att delta i utbildningen, om tidsperioden inte har löpt ut och personen med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl. Ett sådant beslut ska få fattas för högst sex månader åt gången. Den totala tiden för förlängning ska inte få överstiga tre år.

Huvudmannen ska också när som helst få besluta att utbildningen ska upphöra om eleven saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen eller av annan anledning inte gör tillfredsställande framsteg. Den vars sfi har upphört efter ett sådant beslut eller som frivilligt avbrutit utbildningen ska på nytt beredas sådan utbildning, om det finns särskilda skäl för det och det kan ske inom ramen för de angivna tidsfristerna.

Utbildningsenhetens bedömning samt förslag på synpunkter

Utbildningsenheten anser att förslaget att tidsbegränsa tiden för sfi-studier är en rimlig åtgärd för att öka genomströmningen. Idag är andelen avbrott i sfi mycket hög, många elever avbryter sina studier i förtid, såväl i Nacka kommun som i riket. Orsaker till att elever avbryter sina studier varierar, men kunskaper i svenska språket är dock grunden för att den enskilde ska kunna ta ansvar för sin egen försörjning, antingen genom att etablera sig på arbetsmarknaden eller genom fortsatta studier.

Utbildningsenheten instämmer i regeringens bedömning att i och med att utbildningen blir sammanhållen, koncentrerad och kontinuerlig är det troligt att eleverna i lägre grad avbryter utbildningen. I och med tidsbegränsningen blir det tydligt för eleverna att det finns en förväntad progression och att de bör prioritera sfi före andra aktiviteter.

Utbildningsenheten instämmer även med regeringen att tidplanen innebär tillräcklig framförhållning för införandet av bestämmelserna. Det gäller även för de elever som redan är i pågående studier.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser. Regeringens beslut kan dock innebära att samhällets kostnader minskar i och med att eleverna snabbare kan komma i egen försörjning.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga direkta konsekvenser för barn. Regeringens beslut kan som en följdverkan minska risken för barnfattigdom om föräldrarna snabbare kommer i egen försörjning.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 12 april 2024

Förslag på synpunkter

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Jen Holmberg
Skolchef och rektor
Utbildningsenheten

